

2017

ÅRSRAPPORT

For Landkreditt Finans AS

11. regnskapsår

LANDKREDITT FINANS AS

Årsberetning 2017

LANDKREDITT FINANS AS

Styrets årsberetning for 2017

Landkreditt Finans AS ble stiftet i oktober 2007, og fikk godkjenning som kredittforetak fra Finanstilsynet i mai 2008. Selskapets formål er objektsfinansiering – leasing og salgspantfinansiering – samt virksomhet som står i forbindelse med dette. Landkreditt Finans AS har hovedkontor i Ålesund, og salgskontorer i Oslo, Gjøvik, Bergen, Stavanger og Trondheim.

Landkreditt Finans AS er et datterselskap av Landkreditt Bank AS og er finansieringsselskapet i Landkredittkonsernet. Selskapet skal bidra til å realisere eierens strategier. Landkreditt Finans AS skal gjennom gode løsninger bidra til produktområdene leasing og salgspantfinansiering bedrift. Disse produktene er et naturlig supplement til produktspekteret som tilbys av Landkreditt Bank AS. Salget skjer via egne selgere, Felleskjøpet Agri SA og Landkreditt Bank AS.

PRODUKT OG MARKED

Selskapet har vært i ordinær drift i 9,5 år. Ved oppstart ble det etablert egen nettløsning for salg via Felleskjøpet Agri, men det legges også vekt på direkte salg til kunder i andre bransjer som er aktuelle for leasingfinansiering. Leasingfinansiering i landbruket er i stadig vekst og strategien er å ta en større andel av dette markedet. I den forbindelse anses vår avtale med Norges Bondelag som foretrukket samarbeidspartner som viktig.

I tillegg til bønder er vår målgruppe små og mellomstore bedriftskunder innen skogbruk, entreprenør- og transportvirksomhet.

Nysalget i 2017 har vært 443,6 millioner kroner. Av dette utgjør leasing 436,4 millioner kroner og lån 7,2 millioner kroner.

FINANSIELL RISIKO

Landkreditt Finans AS sine aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko. Gjennom gode arbeidsrutiner og oppfølging gjennom internkontrollprosedyrer, søker Landkreditt Finans AS å påse at alle typer risikoer er trygghende håndtert. Ved implementering av Basel III er det også tatt i bruk regler for vurdering av kapitalbehovet i forhold til andre typer risiko enn kredittrisiko (ICAAP). Ved utgangen av 2017 var bokført verdi av leasing- og låneengasjement 1 082,2 millioner kroner (eksklusive periodiserte fremtidige gevinster). Bokført verdi er redusert med nedskrivning på grupper av utlån med 0,5 millioner kroner og individuelle nedskrivninger med 0,3 millioner kroner. Alle avtalene er sikret i form av eiendomsrett eller 1. prioritets pant.

For å sikre at selskapet har forsvarlig likviditet er det inngått langsiktige avtaler om finansiering med Landkreditt Bank AS (limit på kassakreditten er 160 millioner kroner). I tillegg er det i løpet av 2017 tatt opp nye obligasjonslån i markedet med 320 millioner kroner (obligasjonslån er i regnskapsåret nedbetalt med 320 millioner kroner). Sum obligasjonslån ved utgangen av regnskapsåret blir dermed 720 millioner kroner. Både kassakreditt og obligasjonslån har flytende rente.

Liquidity Coverage Ratio er pr 31 desember 2017 beregnet til 125 prosent. Det formelle minimumskravet utgjør 100 prosent 31. desember 2017.

Som en del av internkontrollen, gjennomfører administrasjonen daglig oppfølging av likviditeten. Resultatet av oppfølgingen rapporteres til styret månedlig.

Landkreditt Finans AS har ingen utlån med fastrente dvs at alle utlån og leasingkontrakter er basert på flytende rente. I praksis betyr dette at en innen forholdsvis kort tid (i henhold til gjeldende regler 6 uker for private og 4 uker for næringslivskunder) kan gjennomføre renteendringer på alle utlån dersom markedrenten endrer seg.

Det er styrets vurdering at finansiell risiko er behandlet på en trygghende måte.

FORTSATT DRIFT

Etter styrets mening gir regnskapet et korrekt bilde av virksomheten og forutsetning om fortsatt drift ligger til grunn for utarbeidelse av årsregnskapet.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Bokført verdi av porteføljen ved utgangen av året var 1 115,4 millioner kroner. Forvaltningskapitalen utgjorde 1 138,4 millioner kroner. Landkreditt Finans AS hadde et resultat etter tap og skatt på 27,5 millioner kroner. Ved utgangen av regnskapsåret er enkeltstående engasjement vurdert som tapsutsatt med kr 0,3 millioner kroner. I tillegg er det gjennomført nedskrivninger på grupper av utlån med 0,5 millioner kroner. Sistnevnte nedskrivning er foretatt med bakgrunn i risiko for tap innen bygg og anlegg. Nedskrivningene er uforandret fra 2016.

På grunn av økning i portefølje (leasing og utlån) utgjør netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter -30,5 millioner kroner, mens kontantstrøm fra investeringsaktiviteter utgjorde -1,3. Økningen i porteføljen er finansiert med opptrekk av kassakreditt hos Landkreditt Bank AS med 31,8 millioner kroner.

Landkreditt Finans AS har per 31. desember 2017 en ansvarlig kapital på 248,5 millioner kroner og en risikovektet balanse på 1 140,5 millioner kroner. Den rene kjernekapitaldekningen utgjør 21,68 prosent. De formelle minstekrav til egenkapital innebærer at Landkreditt Finans skal ha en kapitaldekning på minimum 15,5 prosent, bestående av 12,0 prosent ren kjernekapital og 3,5

STYRET I LANDKREDITT FINANS AS

Fra venstre: Arne Petter Oseberg (administrerende direktør), Åge Gyland, Ole Laurits Lønnum (styreleder), Jon Martin Østby, Morten Frode Dahl og Terje Johansen.

prosent tilleggskapital. Alle relevante selskaper i Landkreditt-konsernet har interne minimumskrav til kapitaldekning ut over det de formelle minstekravene tilsier. De konkrete minimumsnivåene er nedfelt i dokumentet «Dokumentasjon om risikoprofil og nødvendig kapitalbehov (ICAAP)». I Landkreditt Finans skal den rene kjernekapitaldekningen til en hver tid skal tilfredsstillende de formelle minimumskravene tillagt pilar 2-kravet i Landkreditt Bank fra Finanstilsynet (2,7 prosent) samt et internt bufferkrav på 0,5 prosentpoeng.

Etter styrets mening har selskapet gode kontroll- og styrings-systemer. Internkontrollen vurderes som tilfredsstillende.

Det har etter regnskapsavslutningen ikke oppstått forhold som er av betydning for vurderingen av selskapets stilling, men det er inngått en avtale om salg av samtlige aksjer i selskapet til BNP Paribas Leasing Solutions.

ORGANISASJON, MILJØ OG LIKESTILLING

Selskapet hadde 14 fast ansatte pr 31. desember 2017. Av disse var 5 kvinner (35,7 prosent). Antall årsverk utgjorde 13,1 i regnskapsåret. Sykefraværet utgjorde 3,26 prosent. I arbeids-sammenheng har det ikke forekommet skader eller ulykker som er årsak til sykefravær. Det er styrets oppfatning at arbeids-miljøet i selskapet er godt.

Ved utgangen av regnskapsåret bestod styret av 5 medlemmer, alle menn. Både styret og selskapets ledelse er bevisst på de samfunnmessige forventningene om tiltak for å fremme like-stilling i virksomheten.

YTRE MILJØ

Selskapet forurenser ikke det ytre miljø.

FRAMTIDSUTSIKTER

Landkreditt Finans AS er sikret finansiering fra Landkreditt Bank AS. Finansieringen skjer til ordinære markedsbetingelser (3 mnd Nibor + margin). Vi har oppnådd tilfredsstillende finansiering i obligasjonsmarkedet.

I samarbeid med Felleskjøpet Agri SA forventer vi også i 2018 å ta ytterligere markedsandeler innen objektsfinansiering i landbruket.

Det er satt i gang flere digitaliseringsprosjekter for automatisering av arbeidsoppgaver. Dette vil optimalisere både kunders og leverandørers positive opplevelse av selskapet.

Selskapet ser optimistisk på mulighetene for videre vekst og vil tilpasse organisasjonens kapasitet i henhold til dette.

RETTVISENDE OVERSIKT/REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet med noter en rettvise oversikt over utvikling, resultat og stilling for virksomheten pr 31. desember 2017.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Styret foreslår at årets overskudd 27,453 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Ålesund, 31. desember 2017
30. januar 2018

Ole Laurits Lønnum
Styrets leder

Åge Gyland
Styremedlem

Terje Johansen
Styremedlem

Morten Frode Dahl
Styremedlem

Jon Martin Østby
Styremedlem

Arne Petter Oseberg
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

(Beløp i hele tusen kroner)

RENTEINNETEKTER OG LIGNENDE INNETEKTER	NOTE	2017	2016
Renter ol. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstit.	3,9	4	1
Renter ol. inntekter fra utlån til og fordringer på kunder	1,3	871	1 053
Leiefinansieringsinntekter (leasing)	1,25	66 534	63 020
Sum renteinntekter og lignende inntekter		67 408	64 075
RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	13	2 014	1 824
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	9,14	14 953	15 043
Andre rentekostnader og lignende kostnader		2	1
Sum rentekostnader og lignende kostnader		16 970	16 867
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		50 439	47 208
PROVISJONSINNETEKTER OG -KOSTNADER			
Gebyrer og provisjonsinntekter	4	7 616	7 946
Gebyrer og provisjonskostnader	5	1 004	909
Netto gebyrer og provisjonsinntekter		6 612	7 038
Netto inntekt på finansielle instrumenter	26	41	60
Sum inntekter		57 092	54 305
LØNN OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER			
Lønn	19	12 026	10 961
Pensjoner	19,22	945	613
Sosiale kostnader		3 310	2 096
Administrasjonskostnader	6,9	3 438	2 974
Sum lønn og administrasjonskostnader		19 718	16 645
ANDRE DRIFTSKOSTNADER			
Avskrivning på varige driftsmidler	10,11	103	72
Andre driftskostnader	6,9	1 858	1 775
Nedskrivning leiefinansieringsavtaler	8	0	85
Sum andre driftskostnader		1 961	1 932
Resultat før skattekostnad		35 413	35 728
Skattekostnad	7	7 960	8 470
Årsresultat		27 453	27 258
ANDRE INNETEKTER OG KOSTNADER			
Årsresultat		27 453	27 258
Andre inntekter og kostnader		0	0
Totalresultat		27 453	27 258
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Utbytte på aksjer	17	0	2 000
Overført til annen egenkapital	17	27 453	25 258
Sum disponert		27 453	27 258

BALANSE

(Beløp i hele tusen kroner)

EIENDELER

INNSKUDD I OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9,21	639	622
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER			
Nedbetalingslån	8	17 088	18 248
Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	8,12,25	1 098 322	1 016 165
Netto utlån til og fordringer på kunder		1 115 410	1 034 413
SERTEFIKATER OG OBLIGASJONER			
Sertifikater Norske stat	26,28	9 959	9 945
Sum sertifikater og obligasjoner		9 959	9 945
IMMATERIELLE EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	11	1 291	0
Sum immaterielle eiendeler		1 291	0
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Kontormaskiner og -inventar	10	127	196
Sum varige driftsmidler		127	196
FORSKUDDSBETALINGER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER			
Opptjente ikke mottatte inntekter	23	8 602	6 231
Andre fordringer	16	2 343	887
Sum forskuddsbetalinger og opptjente ikke mottatte inntekter		10 945	7 118
Sum eiendeler	20	1 138 370	1 052 294

BALANSE

(Beløp i hele tusen kroner)

GJELD OG EGENKAPITAL

GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

	NOTE	31.12.2017	31.12.2016
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	9,13	95 020	63 160
Sum gjeld til kredittinstitusjoner		95 020	63 160

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Obligasjonslån	9,14,27	721 111	721 986
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		721 111	721 986

UTSATT SKATTEFORPLIKTELSE

Utsatt skatt	7	12 773	11 502
Sum utsatt skatteforpliktelse		12 773	11 502

PÅL. KOSTNADER, LEV. GJELD OG FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER

Leverandørgjeld		42 635	15 223
Betalbar skatt	7	6 689	9 891
Skyldig utbytte	17	0	2 000
Påløpte kostnader	9,15	6 550	3 288
Skyldige offentlige avgifter		5 066	4 171
Sum påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		60 941	34 573
Sum gjeld		889 844	831 221

EGENKAPITAL

INNSKUTT EGENKAPITAL

Aksjekapital (100.000.000 aksjer a kr 1,-)	1,17	100 000	100 000
--	------	---------	---------

OPPTJENT EGENKAPITAL

Annen egenkapital		148 526	121 073
Sum egenkapital	17,18	248 526	221 073

Sum gjeld og egenkapital	20	1 138 370	1 052 294
---------------------------------	-----------	------------------	------------------

BETINGEDE FORPLIKTELSER

Garantiansvar, og andre forpliktelser utenfor balansen	24	0	0
Sum betingede forpliktelser		0	0

Ålesund, 31. desember 2017/30. januar 2018
I styret for Landkreditt Finans AS

Ole Laurits Lønnum
Styrets leder

Terje Johansen
Styremedlem

Jon Martin Østby
Styremedlem

Åge Gyland
Styremedlem

Frode Morten Dahl
Styremedlem

Arne Petter Oseberg
Adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Beløp i hele tusen kroner)	NOTE	2017	2016
Resultat før skatt		35 413	35 728
Innbetaling av renter fra kunder leasing		60 326	55 628
Innbetaling av renter fra kunder lån		881	1 053
Nedskrivning på utlån og leiefinansieringsavtaler	8	0	85
Avskrivninger	10,11	103	72
Resultatførte rentekostnader på verdipapirer		14 953	15 043
Utbetaling av renter på verdipapirer		-15 829	-15 017
Betalt utbytte		-2 000	-1 750
Betalte skatter	7	-9 891	-10 027
Utbetalinger leasingkontrakter	8	-495 216	-497 324
Innbetaling avdrag leasingkontrakter	8	352 733	326 843
Utbetalinger nedbetalingslån	8	-8 119	-6 264
Innbetalinger nedbetalingslån	8	8 398	9 368
Omsetning av rentebærende verdipapirer	26	-14	-9 945
Endring tidsavgrensningsposter		27 743	-7 626
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-30 518	-104 132
Salg av varige driftsmidler		0	0
Kjøp av varige driftsmidler		-1 325	-218
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-1 325	-218
Opptak nye lån fra kredittinstitusjoner		31 859	4 288
Nedbetaling lån fra kredittinstitusjoner		0	0
Opptak av obligasjonslån	14	320 000	250 000
Nedbetaling obligasjonslån	14	-320 000	-150 000
Endring i innskutt egenkapital		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		31 859	104 288
Netto endring likvider i året		16	-62
Likviditetsbeholdning 01.01		622	684
Likviditetsbeholdning 31.12		639	622

	INNSKUTT AKSJEKAPITAL	OPPTJENT EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital 01.01.2016	100 000	95 815	195 815
Årsresultat 2016		27 258	27 258
Utbytte 2016		-2 000	-2 000
Egenkapital 31.12.2016	100 000	121 073	221 073
Årsresultat 2017		27 453	27 453
Avsatt utbytte 2017		0	0
Egenkapital 31.12.2017	100 000	148 526	248 526

NOTER

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

Årsregnskapet er satt opp i henhold til forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder og årsregnskapsforskriften for banker, finansieringsforetak med mer. I årsregnskapet er forenklingsreglene benyttet slik at eventuelt utbytte er regnskapsført i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Nedenfor beskrives noen av de viktigste vurderings- og regnskapsprinsipper som er benyttet i regnskapet.

Landkreditt Finans AS ble stiftet i oktober 2007 og virksomheten består av leasingfinansiering og utlån til kunder. Virksomheten er konsesjonsbelagt, og selskapet mottok konsesjon fra Finanstilsynet 28.mai 2008. 2017 er således selskapets niende hele driftsår.

Landkreditt Finans AS eies som følger:

Landkreditt Bank AS	62 %
Felleskjøpet Agri SA	38 %

Det har i regnskapsåret vært endring på eiersiden av selskapet. Aksjene som tidligere var eid av Arella AS, ble i oktober 2017 kjøpt av Landkreditt Bank AS og Felleskjøpet Agri SA.

Selskapet er et datterselskap av Landkreditt Bank AS.

Alle beløp i årsregnskapet er oppgitt i hele 1.000 kroner.

LEIEFINANSIERING (FINANSIELL LEASING)

I henhold til IAS 17 defineres en finansiell leieavtale som en leieavtale hvor en i det vesentligste overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en eiendel. Eiendomsretten kan, men behøver ikke å bli overført. Ut fra denne definisjonen klassifiseres alle selskapets inngåtte leasingkontrakter som finansielle. Slike avtaler er derfor oppført i balansen som leiefinansiering til kostpris, redusert med eventuelle forskudd og med fradrag av annuitetsmessige avskrivninger i henhold til betalingsplanen for den enkelte kontrakt.

Kontrakter med garantert restverdi (fra leverandør) avskrives til denne restverdien over kontraktens løpetid.

Avskrivningsdelen (avdraget) av terminbeløpet føres på egen konto i resultatregnskapet, men i årsoppgjøret nettes denne mot brutto leieinntekter. Netto leieinntekter består av rentedelen av terminbeløpet.

Skattemessig gjennomføres avskrivning på leasingobjektene etter saldometoden.

LÅN OG FORDRINGER

Lån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked.

Utlån måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost fratrukket tilbakebetalinger på hovedstolen, tillagt eller fratrukket kumulativ amortisering som følger av en effektiv rente metode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte fremtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

INNETKTSFØRING OG PERIODISERING

Renter og provisjoner bokføres etter hvert som disse opptjenes eller påløper som kostnad.

Etableringsgebyr er ment å dekke arbeidet med opprettelse av kontrakten. For leasing inntekstføres derfor slike gebyr på oppstartstidspunktet. For utlån inkluderes etableringsgebyret i finansiert beløp. Gebyret for utlån periodiseres derfor over forventet løpetid.

Dersom utlån- eller leasingkontrakter er formidlet fra eksterne, er det med noen distributører opprettet avtale om provisjonsbetaling. I slike tilfeller utgiftsføres provisjonsbeløpet ved oppstart av kontrakten.

GEVINST/TAP VED SALG AV LEASINGGJENSTANDER

Ved terminering av leasingkontrakter gjennomføres en gevinst-/tapsberegning. Dette kan skje både ved leasingkontraktens utløp og ved tidligterminering i løpet av kontraktstiden. Gevinst ved salg av leasinggjenstander fremkommer når disse selges til en pris som er høyere enn bokført verdi. I motsatt tilfelle vil det oppstå tap. Både salgsgevinster og tap tas med som en del av leiefinansierings-inntektene.

I henhold til IAS 17 er det gjennomført et estimat av fremtidige beløp ved realisering av objektene i leasingporteføljen. Forventede realiserte beløp er fordelt over leieperioden og inntekstføres som en del av effektiv rente under leiefinansieringsinntekter i resultatregnskapet

RENTEINNETEKTER OG KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og til virkelig verdi resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. Den effektive rentemetode er en metode

for beregning av amortisert kost av en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse og av allokering av renteinntekt eller rentekostnad over den relevante periode. Den effektive renten er den renten som diskonterer den estimerte fremtidige kontantstrømmen over den forventede levetiden til det finansielle instrumentet.

ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Gebyrer og provisjonsinntekter inntektsføres i den perioden de er opptjent. Administrasjons- og driftskostnader kostnadsføres i den perioden de er påløpt.

MISLIGHOLD OG TAP PÅ ENGASJEMENTER

Leiefinansieringsavtaler og utlån vurderes til amortiserte verdier med unntak av tapsutsatte og misligholdte avtaler. Mislighold er definert som engasjementer som ikke betjenes som forutsatt og hvor det er gått 90 dager siden avtalt forfall. Når forfalte ubetalte terminer er eldre enn 90 dager, anses lånet/leasingavtalen som misligholdt. Nedskrivning foretas når det foreligger objektive bevis for at et engasjement har verdifall. Betalingsutsettelse av midlertidig karakter anses ikke som mislighold.

Tapsutsatte lån/leasingkontrakter vurderes kontinuerlig med hensyn til behov for individuelle nedskrivninger. Ved vurderingen tas det hensyn til kundens økonomiske situasjon, leasingobjektets eller pantets verdi, samt tiltak iverksatt overfor kunden. Pantet verdsettes utfra antatt netto realisasjonsverdi. Nedskrivning beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Individuelle nedskrivninger registreres som reduksjon på brutto utlån.

Nedskrivning på grupper av utlån beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektiv informasjon som viser at kredittrisikoen har økt etter at kreditter er bevilget, men hvor det ikke er mulig å gjennomgå engasjementer på individuell basis eller informasjonen ikke lar seg spesifisere på engasjementsnivå. Slik informasjon kan være negativ utvikling i sikkerhetsverdier, lønnsomheten i en bransje eller grupper av debitors betalings- evne.

Individuelle nedskrivninger og nedskrivninger på grupper av utlån resultatføres som tap på utlån i den perioden de oppstår. Tilsvarende bokføres tapet i balansen over en avsetningskonto for kredittap som reduksjon av brutto utlån.

Et tap konstateres når boet er oppgjort og kravet ikke kan følges videre rettslig.

FINANSIELLE EIENDELER BESTEMT REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRINGER OVER RESULTATET

Kategorien omfatter selskapets portefølje av sertifikater og obligasjoner, da de er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi.

Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjons-

kostnader resultatføres. Verdiendringer på finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi inngår i «Netto inntekt på finansielle instrumenter».

FINANSIELLE FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST

Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost balanseføres første gang til virkelig verdi med fradrag av transaksjonskostnader og med tillegg av påløpte renter.

PENSJON

Selskapets pensjonsordning (OTP) er basert på en innskuddsplan. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor selskapet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Landkreditt Finans AS har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder.

I tillegg er det inngått avtale om AFP for alle ansatte. Premie for denne pensjonsavtalen utgiftsføres fortløpende.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler er registrert i balansen til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Påkostninger tillegges driftsmidlenes kostpris og blir avskrevet i takt med disse.

Vedlikeholdskostnader kostnadsføres direkte i det året de oppstår. Avskrivbare driftsmidler blir avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid etter følgende satser:

Kontorinventar	20 %
Kontormaskiner	20 %
Datautstyr (hardware)	33 %

Nedskrivning blir foretatt når differansen mellom registrert verdi og virkelig verdi er vesentlig og ikke av forbigående karakter.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekningskriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at slike utgifter balanseføres når det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig. Balanseførte immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet levetid (5 år). Oppførte immaterielle eiendeler i regnskapet pr 31. desember 2017 gjelder spesialtilpassede dataprogrammer.

GJELD

Gjeld balanseføres til nominelt beløp.

SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt, samt endring i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Beregning og spesifikasjon av skattekostnader er vist i egen note.

Utsatt skatt er forskjeller mellom regnskapsført verdi i balansen av en eiendel eller forpliktelse, og eiendelen eller forpliktelsens skattemessige verdi. Utsatt skatt fastsettes ved skattesatser og -regler som gjelder på balansedagen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

SKJØNNMESSIGE VURDERINGER OG REGNSKAPSESTIMATER

Estimater og skjønsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som må anses sannsynlige.

Landkreditt Finans AS utarbeider estimater og gjør antakelser knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt i samsvar med endelige utfall.

Beregning av estimert vederlag ved salg av leasinggjenstander og nedskrivning på utlån inkluderer bruk av skjønn. De viktigste forutsetningene for estimert fremtidig gevinst ved salg av leasinggjenstander og nedskrivninger på utlån er beskrevet i note 8 og note 25.

OMKLASSIFISERING I BALANSEN

Kundefordringer leasing og utlån, samt periodisering av fakturert ikke opptjent leasingleie er i 2017 tatt med som en del av bokført verdi portefølje. Tidligere år har dette blitt tatt med på egne regnskapslinjer.

Tilsvarende endringer er gjort for 2016-tallene i balanseoppstillingen.

Dette gjelder også periodiserte renter på obligasjonslån som i 2017 er tatt med som en del av lånegjelden.

IFRS 9 NY REGNSKAPSSTANDARD FRA 1. JANUAR 2018

IFRS 9 Finansielle instrumenter skal erstatte dagens IAS 39 Finansielle instrumenter, innregning og måling. Landkreditt Finans AS vil ta i bruk IFRS 9 fra 1. januar 2018. I den forbindelse vises det til note 29.

NYE STANDARDER SOM IKKE HAR TRÅDT I KRAFT

- IFRS 15 – Inntekter fra kontrakter med kunder: Omhandler inntektsføring og fastsetter prinsipper for offentliggjøring

av viktig og nyttig informasjon for lesere av regnskapsrapporter, både med tanke på opphav, beløp, tidsavgrensninger samt risiko knyttet til inntekter og kontantstrømmer generert av kundekontrakter. Inntektsføring skal skje når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og videre har anledning til direkte å nyttiggjøre seg av denne. Standarden erstatter IAS 18 - Inntekter og IAS 11 – Byggekontrakter, med relevante fortolkninger. Standarden blir effektiv for regnskapsperioder som starter 1. januar 2018 eller senere. Tidlig anvendelse er tillatt.

Den nye standarden har marginale betydninger for selskapet.

- IFRS 16 – Leiekontrakter: Påvirker primært regnskapsføring for leietakere, og vil resultere i balanseføring av nesten alle leieavtaler. Standarden fjerner det nåværende skillet mellom drift- (operational) og finansiell leasing. Den nye standarden krever identifisering av en eiendel (dvs rett til å bruke den), og en tilhørende finansiell forpliktelse til å betale leie. Dette gjelder for nesten alle leiekontrakter. Et valgfritt fritak finnes for leieavtaler som er kortsiktige eller har lav verdi.

Regnskapsføring for utleiende vil ikke bli vesentlig endret. Noen forskjeller kan oppstå som følge av ny veiledning om definisjonen av en leieavtale. I henhold til IFRS 16 er en kontrakt en leieavtale dersom kontrakten formidler rett til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel for en periode i bytte mot vederlag.

Standarden blir effektiv for regnskapsperioder som starter 1. januar 2019 eller senere. Tidlig anvendelse er tillatt kun hvis IFRS 15 også er implementert.

Den nye standarden vil få innvirkning på regnskapsføring av selskapets husleiekontrakter.

RISIKOFORHOLD

Finansiell virksomhet innebærer et behov for styring, forvaltning og kontroll av risiko. God risikostyring skal være et strategisk virkemiddel for å øke verdiskapningen i Landkreditt Finans AS. Intern kontroll skal bidra til å sikre effektiv drift, kontrollere de mest vesentlige risikoer av betydning for oppnåelse av selskapets mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet samt bidra til at alle relevante lover, forskrifter og interne retningslinjer overholdes. Kredittforetakets risiko tallfestes i form av et kapitalbehov knyttet til alle vesentlige risikoer.

Styrene i datterselskaper i konsernet Landkreditt har tiltrådt de overordnede prinsippene for risikostyring og intern kontroll slik de er vedtatt i konsernstyret dog tilpasset det enkelte selskaps situasjon. Dette prinsippdokumentet revurderes minimum årlig.

Landkredittkonsernets lønnsomhet er blant annet avhengig av evnen til å identifisere, styre og prise risiko som oppstår i forbindelse med finansielle tjenester. Styret i Landkreditt har som mål å bidra til at konsernets virksomhet skal ha en lav risikoprofil.

Økonomisjef i Landkreditt Finans AS er ansvarlig for utfylling og innsending av skjemaet innenfor gjeldende frister (stedfortreder controller Sissel Farstad Dahle).

Dette gjelder også innsending av kapitaldeknings skjema til morselskapet Landkreditt Bank AS. Vår rapportering til Finanstilsynet skjer på selskapsnivå, mens morselskapet utarbeider tilsvarende skjema for konsernet. Frist for innsending av skjemakopi til banken er ca den 20. i måneden etter rapporteringsperioden.

KRAV TIL KAPITALDEKNING FOR LANDKREDITT FINANS AS

I henhold til gjeldende regler skal kravet til kjernekapital utgjøre 12,0% og kravet til total kapital 15,5%.

I tillegg har Finanstilsynet fastsatt at pilar-2 kravet for Landkreditt Bank konsernet skal utgjøre 2,7 % av beregningsgrunnlaget for pilar 1. Det interne kravet til ren kjernekapital skal dermed til enhver tid minimum utgjøre summen av de formelle minimumskravene, pilar 2-tillegget, samt et internt bufferkrav på 0,5% (totalt 18,7%).

Landkreditt Finans AS har ingen egenkapitalposter i regnskapet utover kjernekapital.

Total kapitaldekningen og den rene kjernekapitaldekningen er derfor godt innen gjeldende krav.

Styret i Landkreditt Finans AS skal fastsette overordnede risikorammer for blant annet følgende områder:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Omdømmerisiko

Styrene i de enkelte operative selskapene i konsernet fastsetter risikorammer som er konsistente med konsernets overordnede målsettinger. ICAAP-dokumentet inneholder i tillegg sensitivitetssanalyser med hensyn til fremtidig økonomisk utvikling og soliditet. ICAAP-prosessen gjennomføres minimum årlig, eller oftere hvis det inntreffer spesielle hendelser som får stor betydning for den økonomiske utviklingen og soliditeten.

Styret i Landkreditt er konsernets øverste ansvarlige organ for forretningsdriften, inklusive all løpende styring og kontroll. Styret i Landkreditt har ansvar for å påse at konsernet har en egenkapital som er forsvarlig ut i fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i konsernet, og å påse at kapitalkrav som følger av lover og forskrifter blir overholdt. Innenfor rammer som fastsettes av konsernstyret er styrene i de operative selskapene ansvarlige for å etablere hensiktsmessige systemer for risikostyring og intern kontroll. Risikorammer som fastsettes på selskapsnivå skal være konsistente med konsernets overordnede målsettinger.

Styret i Landkreditt og det enkelte selskap i konsernet gjennomgår årlig konsernets viktigste risikoområder og interne kontroller. Gjennomgangen har som målsetting å få dokumentert kvaliteten på arbeidet i de viktigste risikoområdene samt svakheter og forbedringsbehov i disse. Gjennomgangen skal sikre at endringer i risikobildet identifiseres slik at nødvendige forbedringstiltak iverksettes.

Konsernsjefen har ansvar for å iverksette risikostyring som bidrar til å oppfylle de målene styret i Landkreditt setter for konsernets virksomhet, herunder effektive styringssystemer og intern kontroll. Leder møtet er konsernsjefens kollegium for den overordnede ledelse.

Ledelsen og styret for det enkelte selskap i konsernet skal sørge for å ha kunnskap om alle vesentlige risikoer innenfor eget ansvarsområde, slik at dette kan forvaltes på en økonomisk og administrativt ansvarlig måte. Konsernsjefen gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av overordnet strategi. Alle vesentlige områder i konsernet foretar en årlig risikogjennomgang som omfatter:

- risikovurderinger
- etablerte kontrolltiltak
- vurdering av egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk
- planlagte forbedringstiltak

Rapporteringen gjennomføres på selskapsnivå og danner grunnlaget for konsernsjefens rapport til styret i Landkreditt. Rapporteringen gjennomføres årlig.

Uavhengig og effektiv revisjon skal bidra til hensiktsmessig intern kontroll og pålitelighet i den finansielle rapporteringen. Internrevisor har sin instruks fra styret i Landkreditt som også godkjenner internrevisors årlige planer og budsjetter. Resultatene av revisjonsaktivitetene rapporteres løpende til styrene i de relevante selskapene, revisjons- og risikoutvalget og styret i Landkreditt samt den operative ledelsen.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er definert som risikoen for tap fordi debitor/motpart ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

Virksomheten som drives i Landkreditt Finans AS er av en slik karakter at det kan oppstå fare for tap på utlån og leasingkontrakter. Selskapet har imidlertid ikke hatt konstaterte tap siden oppstart i juni 2008.

For å minimere sannsynligheten for tap legges det opp til en konservativ risikotagning, med grundig kredittvurdering av alle kunder i forkant av innvilgelse av nye utlån. I tillegg gjennomgås alle utlån i henhold til «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i Finansinstitusjoner» ved alle regnskapsavslutninger. Gjennomgangen omfatter både en individuell vurdering av vesentlige kunder, kunder med mislighold og eventuelle gruppevise nedskrivninger for kunder med tilnærmet like risikoegenskaper (se note 1).

Eventuelle tapsavsetninger i regnskapet vil være basert på konklusjonen i ovenstående gjennomgang. I den forbindelse vises det til note 8.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko for Landkreditt Finans AS er i hovedsak knyttet til renterisiko.

Landkreditt Finans AS har ingen utlån med fastrente dvs at alle utlån og leasingkontrakter er basert på flytende rente. I praksis betyr dette at en innen forholdsvis kort tid (i henhold til gjeldende regler 6 uker for private og 4 uker for næringslivskunder) kan gjennomføre renteendringer på alle utlån dersom markedsrenten endrer seg.

Selskapet er finansiert med lån fra morselskapet (Landkreditt Bank AS) og med obligasjonslån. Låneavtalene med banken er

basert på flytende rente. Det samme gjelder også for alle obligasjonslånene. Markedsrisikoen for Landkreditt Finans AS anses derfor som liten.

LIKVIDITETSRISIKO

Med likviditetsrisiko forstås risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall.

Landkreditt Finans AS har ingen innskudd fra kunder, og likviditetsrisikoen knytter seg derfor til finansiering av løpende drift, planlagt vekst og refinansiering av innlån som forfaller. Ubenyttede kredittrammer i Landkreditt Bank AS bidrar til at selskapet har lav likviditetsrisiko.

Liquidity Coverage Ratio er pr 31 desember 2017 beregnet til 125 prosent. Det formelle minimumskravet er 100 prosent 31. desember 2017.

OPERASJONELL RISIKO

Landkreditt Finans AS har en lav risikoprofil innen operasjonell risiko. I dette ligger det bl. a. at man har investert i godt kjente og velprøvde systemer i markedet (hyllevare) og satset på enkle produkter som krever lite spesialtilpasning. Dette gjelder også utlånssystemet.

Drift av IKT-system og regnskapsføring er outsourcet til eksterne leverandører. Avtalene innebærer blant annet at alle program og data lagres på servere hos disse leverandørene, samt at det tas daglig backup av alle data.

Det er ellers innført gode rutiner for intern kontroll for å redusere at faren for menneskelig svikt, kriminalitet eller misligheter skal inntreffe. De fleste ansatte i selskapet har lang erfaring fra bransjen.

NOTE 3 RENTEINNTEKTER

Renteinntekter fra kredittinstitusjoner består i det vesentligste av renteinntekter fra bankinnskudd. Renter og lignende inntekter fra utlån til kunder gjelder renter fra nedbetalingslån.

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV PROVISJONER OG GEBYRINNTEKTER

	2017	2016
Gebyrinntekter leasingkontrakter	7 451	7 753
Gebyrinntekter fra utlån	165	193
Sum gebyrinntekter	7 616	7 946

NOTE 5 PROVISJONSKOSTNADER

Provisjoner og gebyrkostnader består i det vesentligste av formidlingsprovisjon for nye låne- og leasingavtaler fra distributører.

NOTE 6 ADMINISTRASJONSKOSTNADER OG ANNEN DRIFTSKOSTNAD

REVISJONSKOSTNADER	2017	2016
Godtgjørelse til ekstern revisor for lovpålagt revisjon og revisjonsrelatert bistand	286	280
Godtgjørelse til intern revisjon	40	40

Alle beløp er eksklusive merverdiavgift.

NOTE 7 SKATTEKOSTNAD

	2017	2016
Resultat før skattekostnad	35 413	35 728
Permanente forskjeller	67	70
Endring midlertidige forskjeller driftsmidler	-81 321	136 374
Endring midlertidige forskjeller fordringer	98 573	-111 397
Endring midlertidige forskjeller regnskapsmessige avsetninger	1 620	0
Endring midlertidige forskjeller forskuddsbetalt leasingleie	-26 482	-21 212
Årets skattegrunnlag	27 871	39 564

Årets betalbare skatt	6 689	9 891
Endring utsatt skatt på grunn av endret skattesats	-555	-479
Endring utsatt skatt med gammel sats	1 826	-941
Årets skattekostnad i resultatregnskapet	7 960	8 470

SPESIFIKASJON AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLER

Driftsmidler	-1 296 495	-1 197 921
Fordringer	1 095 427	1 014 106
Regnskapsmessige avsetninger	-1 620	0
Forskuddsbetalt leasingleie	258 222	231 740
Sum netto midlertidige forskjeller	55 534	47 924
Utsatt skatt i balansen	12 773	11 502

SKATTEEFFEKT PÅ MIDLERTIDIGE FORSKJELLER SPESIFISERT OVER

Driftsmidler	-298 194	-287 501
Fordringer	251 948	243 385
Regnskapsmessige avsetninger	-373	
Forskuddsbetalt leasingleie	59 391	55 618
Utsatt skatt i balansen	12 773	11 502

Benyttet skattesats betalbar skatt	24 %	25 %
Benyttet skattesats utsatt skatt	23 %	24 %

NOTE 8 UTLÅN OG LEASINGKONTRAKTER TIL KUNDER

UTLÅN FORDELT PÅ FORDRINGSTYPE	31.12.2017	31.12.2016
Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	1 065 918	986 761
Nedbetalingslån	17 088	18 248
Sum brutto utlån og leasingkontrakter	1 083 006	1 005 009
Individuelle nedskrivninger leasingengasjement	-305	-305
Nedskrivning på grupper av leasingengasjement	-488	-488
Sum portefølje før periodiserte salgsgevinster	1 082 213	1 004 216
Periodiserte fremtidige salgsgevinster	33 197	30 197
Sum netto utlån og fordringer på kunder	1 115 410	1 034 413

UTLÅN OG LEASINGKONTRAKTER FORDELT PÅ MARKEDER

Personmarkedet	87	544
Næringsliv	1 078 353	1 000 905
Offentlig virksomhet	4 566	3 561
Sum brutto utlån og leasingkontrakter	1 083 006	1 005 009

Landkreditt Finans har eiendomsrett til alle leasede driftsmidler. På lån er det etablert 1. prioritets pantesikkerhet og/eller kausjon. Selskapet har ingen kunder med kommitterte kredittrammer.

I henhold til Finanstilsynets «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner» er utlånsporteføljen (både leasing og lån) gjennomgått for å vurdere behovet for eventuell tapsavsetning. Gjennomgangen omfatter både en individuell vurdering av alle kunder, kunder med mislighold og eventuelle gruppevis nedskrivninger for kunder med tilnærmet like risikoegenskaper.

Den individuelle gjennomgangen av alle engasjement har ikke avdekket noen nye kontrakter med behov for nedskrivning. Men avsetningen fra tidligere perioder 305,- beholdes.

Som det fremgår i tabellen nedenfor (Portefølje spesifisert pr næring) er en stor del av Landkreditt Finans sin portefølje pr 31. desember 2017 utlån til Jordbruk og skogbruk (ca 60%). Basert på egen erfaring fra denne kundegruppen (samt erfaring fra morselskapet Landkreditt Bank) er dette kunder som historisk har hatt lite tap. Det er heller ikke avdekket noen forhold som tilsier økt risiko og dermed behov for nedskrivning for denne kundegruppen. Videre består ca 21% av porteføljen av utlån til Industri, bygg og anlegg. I tidligere perioder ble det gjort en gruppenedskrivning for denne kundegruppen på kr 488,-. Nedskrivningen ble gjort på bakgrunn av rapporter om reduserte investeringer og aktivitet i denne bransjen og dermed økt risiko for tap.

Denne risikovurderingen gjelder fortsatt og vi beholder derfor gruppenedskrivningen 488,- i regnskapet pr 31. desember 2017.

UTLÅN OG LEASINGKONTRAKTER FORDELT PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER OG NÆRING

FYLKESFORDELING LEASING OG UTLÅN	31.12.2017	I %	31.12.2016	I %
Akershus	105 771	9,77 %	83 576	8,32 %
Aust-Agder	2 159	0,20 %	801	0,08 %
Buskerud	57 571	5,32 %	51 521	5,13 %
Finnmark	14 670	1,35 %	11 283	1,12 %
Hedmark	93 279	8,61 %	103 662	10,31 %
Hordaland	62 163	5,74 %	73 256	7,29 %
Møre og Romsdal	51 960	4,80 %	40 698	4,05 %
Nordland	34 068	3,15 %	37 899	3,77 %
Nord-Trøndelag	92 533	8,54 %	79 603	7,92 %
Oppland	103 466	9,55 %	94 399	9,39 %
Oslo	54 716	5,05 %	40 817	4,06 %
Rogaland	70 556	6,51 %	59 694	5,94 %
Sogn og Fjordane	69 434	6,41 %	57 101	5,68 %
Sør-Trøndelag	42 473	3,92 %	52 308	5,20 %
Telemark	33 840	3,12 %	31 565	3,14 %
Troms	42 139	3,89 %	50 021	4,98 %
Vest-Agder	7 005	0,65 %	7 085	0,70 %
Vestfold	81 221	7,50 %	79 192	7,88 %
Østfold	63 982	5,91 %	50 530	5,03 %
Sum før tapsavsetning	1 083 006	100,00 %	1 005 009	100,00 %

FORDELT PÅ NÆRING	31.12.2017	I %	31.12.2016	I %
Personmarked	87	0,01 %	544	0,05 %
Stat og kommuner	4 566	0,42 %	3 561	0,35 %
Jordbruk, skogbruk	648 045	59,84 %	593 826	59,09 %
Industri og bergverksdrift	29 256	2,70 %	29 560	2,94 %
Bygg og anlegg	200 304	18,50 %	180 440	17,95 %
Varehandel, hotell- og restaurant	14 522	1,34 %	13 483	1,34 %
Transport	35 737	3,30 %	37 263	3,71 %
Omsetning og drift av fast eiendom	32 439	3,00 %	34 915	3,47 %
Forretningsmessig tjenesteyting	78 703	7,27 %	70 047	6,97 %
Tjenesteytende næringer	39 346	3,63 %	41 371	4,12 %
Sum før tapsavsetning	1 083 006	100,00 %	1 005 009	100,00 %

Landkreditt Finans AS har eget klassifiseringssystem for vurdering av kredittrisiko for alle kunder (både for utlån og leasing). Dette hensyntar både kundens økonomiske situasjon og eiendelens/pantets markedsverdi i forhold til bokført verdi på engasjementet. Selskapet plasserer hele porteføljen i 3 ulike klasser (lav, middels og høy risiko). Det legges opp til årlig reklassifisering utfra kundens økonomiske situasjon på engasjement over en viss størrelse. Vurderingene inkluderer også egen nedskrivningsplan på pantets stipulerte depotverdi. Denne oppdateres fortløpende.

UTLÅN OG LEASINGKONTRAKTER FORDELT PR RISIKOGRUPPER	PORTEFØLJE 31.12.2017	MISLIGHOLD 31.12.2017	PORTEFØLJE 31.12.2016	MISLIGHOLD 31.12.2016
Lav risiko	788 832	7 380	717 071	2 758
Middels risiko	254 803	6 821	245 632	3 881
Høy risiko	39 372	1 630	42 307	1 325
Sum fordelt på risikogrupper	1 083 006	15 831	1 005 009	7 964

UTLÅN OG LEASINGKONTRAKTER FORDELT PR RISIKOGRUPPE I %	PORTEFØLJE 31.12.2017	MISLIGHOLD I % AV PORTEF.	PORTEFØLJE 31.12.2016	MISLIGHOLD I % AV PORTEF.
Lav risiko	72,84	0,68	71,35	0,27
Middels risiko	23,53	0,63	24,44	0,39
Høy risiko	3,64	0,15	4,21	0,13
Sum fordelt på risikogrupper	100,00	1,46	100,00	0,79

Regnskapsmessig mislighold defineres som engasjement med restanse over 90 dager, eller når det finnes objektive bevis på hendelser som tilsier mislighold hos kunden. Ved utgangen av 2017 utgjorde bokført verdi på engasjement med restanser over 90 dager 15,8 millioner kroner (tilsvarende tall ved utgangen av 2016 utgjorde 8,0 millioner kroner). Samlet mislighold over 60 dager pr 31. desember 2017 utgjorde 28,4 millioner kroner (22,3 millioner kroner med utgangen av 2016).

Tabellene over viser porteføljen før tap og før periodiserste fremtidige gevinster fordelt på geografisk område, på næring og på risikogruppe .

MISLIGHOLDTE UTLÅN

TOTALT	2017	2016
Brutto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	15 831	7 964
Nedskrivninger på individuelle utlån	305	305
Netto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	15 526	7 659
Netto mislighold i prosent av brutto utlån	1,43	0,76

PERSONMARKED	2017	2016
Brutto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	0	0
Nedskrivninger på individuelle utlån	0	0
Netto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	0	0
Netto mislighold i % av brutto utlån	0	0

NÆRINGS- LIVMARKED	2017	2016
Brutto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	15 831	7 964
Nedskrivninger på individuelle utlån	305	305
Netto misligholdte utlån eldre enn 90 dager	15 526	7 659
Netto mislighold i % av brutto utlån	1,43	0,76

Sum engasjement på alle kunder som har lån med forfalte terminer eldre enn 90 dager eller kreditter med overtrekk over 90 dager.

UTLÅN MED FORFALTE TERMINER

SUM SALDO PÅ LÅNEKONTI MED FORFALTE TERMINER 2017	1-30 DGR	1-3 MND	3-12 MND	> 12 MND
Personmarked	0	0	0	0
Næringslivsmarked	156 549	83 787	18 121	484
Totalt	156 549	83 787	18 121	484

SUM SALDO PÅ LÅNEKONTI MED FORFALTE TERMINER 2016	1-30 DGR	1-3 MND	3-12 MND	> 12 MND
Personmarked	128	29	0	0
Næringslivsmarked	227 912	61 415	7 276	688
Totalt	228 040	61 444	7 276	688

ENDRING I INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER	2017	2016
Nedskrivninger på individuelle utlån 1.1.	305	220
- Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	0	0
+ Økning i individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	85
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
= Individuelle nedskrivninger 31.12.	305	305

ENDRING I NEDSKRIVNING PÅ GRUPPER AV UTLÅN	2017	2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 1.1	488	488
+/- Periodens endringer i nedskrivninger	0	0
= Nedskrivning på grupper av utlån 31.12.	488	488

TAP PÅ UTLÅN	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	0	85
+ Periodens endring i nedskrivning på grupper av utlån	0	0
+ Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	0	0
+ Konstaterte tap i perioden uten tidligere individuelle nedskrivninger	0	0
- Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	0	0
Tap på utlån i perioden	0	85

RENTEINNTEKTER PÅ NEDSKREVNE UTLÅN 2017	TOTALT	NÆRINGSLIV	PERSONMARKED
Inntektsførte renter	0	0	0

RENTEINNTEKTER PÅ NEDSKREVNE UTLÅN 2016	TOTALT	NÆRINGSLIV	PERSONMARKED
Inntektsførte renter	0	0	0

NOTE 9 TRANSAKSJONER OG MELLOMVÆRENDE MED KONSERNSELSKAP

	2017	2016
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4	1
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2 014	1 824
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	4 646	1 886
Leie arbeidskraft	44	0
Husleie til morselskap	178	165
Husleie fra morselskap	185	243
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	639	622
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	95 020	63 160
Obligasjonslån	273 880	200 657
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	465	626

Mellomværende med morselskapet består av kassakreditt. Denne er avtalt med flytende rente (3 mnd NIBOR + margin) og har limit på 160 millioner kroner (forfall juni 2018) Opptrukket del pr 31. desember 2017 var ca 95,0 millioner kroner. Det er ikke tatt pant i noen eiendeler for låneforpliktelsen.

Ved utgangen av regnskapsåret eide Landkreditt Bank AS andeler i Landkreditt Finans AS' obligasjonslån med totalt 273,9 millioner kroner. I løpet av regnskapsåret er det utgiftsført renter med 4,6 millioner kroner for bankens andeler.

Alle lån og mellomværende med morselskap er basert på ordinære foretningmessige betingelser.

NOTE 10 VARIGE DRIFTSMIDLER

	KONTOR- UTSTYR ETC	SUM 2017	SUM 2016
Anskaffelseskost 01.01	1 020	1 020	802
Tilgang i året	0	0	218
Avgang i året	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	1 020	1 020	1 020
Akk. avskrivninger	-893	-893	-825
Bokført verdi 31.12	127	127	196
Årets avskrivninger (lineær)	-69	-69	-72
Årets avskrivninger i %	20–25 %		

NOTE 11 IMMATERIELLE EIENDELER

	UTVIKLING OG LISENS EDB- PROGRAM	SUM 2017	SUM 2016
Anskaffelseskost 01.01	2 440	2 440	2 440
Tilgang i året	1 325	1 325	0
Avgang i året	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	3 765	3 765	2 440
Akk. avskrivninger	-2 474	-2 474	-2 440
Bokført verdi 31.12	1 291	1 291	0
Årets avskrivninger (lineær)	-34	-34	0
Årets avskrivninger i %	20 %		

NOTE 12 LEIFINANSIERING (LEASINGOBJEKT)

	31.12.2017	31.12.2016
Anskaffelseskost 01.01	1 948 861	1 759 693
Tilgang i året	550 633	536 382
Avgang i året	-384 565	-347 215
Anskaffelseskost 31.12	2 114 929	1 948 861
Akk. avskrivninger	-793 684	-732 419
Brutto balanseverdi 31.12	1 321 245	1 216 442
Ikke opptjent forskuddsleie	-258 222	-231 740
Bokført verdi 31.12 før tapsavsetning	1 063 023	984 702
Årets avskrivninger	-352 733	-326 843
Skattemessig verdi leasingobjekt	1 296 931	1 197 881

NOTE 13 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

	EFFEKTIV RENTE	31.12.2017	31.12.2016
Lån fra Landkreditt Bank AS	2,48 %	95 020	63 160

Effektiv rente er beregnet som netto renteutgifter dividert på gjennomsnittlig gjeld i året.

NOTE 14 FORPLIKTELSER MÅLT TIL AMORTISERT KOST

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIR

VERDIPAPIRNR.	FRA DATO	TIL DATO	LÅNE-TYPE	GJELDENDE RENTE-SATS	NESTE RENTE-REG.	UTESTÅENDE 31.12. 2017	EGEN-BEHOLDNING	NETTO UTEST. 31.12.2017
NO0010735319	13.05.2015	13.02.2018	Uten avdrag	1,55 %	13.02.2018	150 000	0	150 000
NO0010767239	14.06.2016	14.12.2018	Uten avdrag	2,05 %	14.03.2018	100 000	0	100 000
NO0010774938	21.09.2016	21.10.2019	Uten avdrag	2,07 %	22.01.2018	150 000	0	150 000
NO0010782576	24.01.2017	24.03.2020	Uten avdrag	1,98 %	26.03.2018	170 000	0	170 000
NO0010798036	21.06.2017	21.09.2020	Uten avdrag	1,71 %	21.03.2018	150 000	0	150 000
Sum						720 000		720 000

Periodiserte renter er inkludert i bokført verdi obligasjonlån med 1,111 millioner kroner.

	31.12.2017	31.12.2016
Markedsverdi av innlån vurdert til amortisert kost	725 089	720 738

Pr. 31.12.2017 er den gjennomsnittlige effektive rente på obligasjonslånene 1,27 prosent (1,89 prosent i 2016). Alle obligasjoner er utstedt i norske kroner.

Effektiv rente på obligasjonsgjelden er beregnet ved å omgjøre hvert innlån til årlig effektiv rente og deretter vekte hvert innlån med størrelsen på lånet.

NOTE 15 PÅLØPTE KOSTNADER

	31.12.2017	31.12.2016
Periodiseringer leasing	3 191	1 494
Skyldig provisjon	75	126
Periodiseringer nedbetalingslån	65	69
Påløpt lønn, feriepenger og andre kostnader	3 219	1 600
Sum	6 550	3 288

NOTE 16 SPESIFIKASJON AV ANDRE FORDRINGER

	31.12.2017	31.12.2016
Forskuddsbetalte kostnader	663	709
Andre periodiseringer	1 680	178
Sum andre fordringer	2 343	887

NOTE 17 AKSJEKAPITAL OG EGENKAPITAL

	AKSJE- KAPITAL	OPPTJENT EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital 01.01.2016	100 000	95 815	195 815
Årsresultat 2016	0	27 258	27 258
Avsatt til utbytte 2016	0	-2 000	-2 000
Egenkapital 31.12.2016	100 000	121 073	221 073
Årsresultat 2017		27 453	27 453
Avsatt til utbytte 2017		0	0
Egenkapital 31.12.2017	100 000	148 526	248 526

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV 100.000.000 AKSJER A KR 1,- OG EIES SOM FØLGER:

	ANTALL	I %
Landkreditt Bank AS	62 222 222	62,22 %
Felleskjøpet Agri SA	37 777 778	37,78 %
Sum	100 000 000	100,00 %

Aksjene som var eid av daglig leder (via selskapet Arella AS) ble i oktober 2017 solgt til Landkreditt Bank AS og Felleskjøpet Agri SA.

NOTE 18 KAPITALDEKNING

	31.12.2017	31.12.2016
Ansvarlig kapital	247 226	221 063
Kjernekapital	247 226	221 063
Ren kjernekapital	247 226	221 063
Kapitalinstrumenter som kvalifiserer som ren kjernekapital	100 000	100 000
Innbetalt aksjekapital	100 000	100 000
Opptjent egenkapital i form av tilbakeholdte resultater	148 526	121 073
Justeringer i ren kjernekapital knyttet til regulatoriske filtre	-10	-10
Andre immaterielle eiendeler	-1 291	0
Evigvarende fondsobligasjoner	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	0
Samlet beregningsgrunnlag	1 140 501	1 081 727
Beregningsgrunnlag for kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko	1 039 313	988 084
Institusjoner	127	124
Foretak	685 538	595 838
Massemarkedengasjementer	285 633	298 675
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom	0	0
Forfalte engasjementer	23 746	11 946
Obligasjoner med fortrinnsrett	0	0
Andeler i verdipapirfond	0	0
Øvrige engasjementer	44 269	81 500
Beregningsgrunnlag for posisjons-, valuta- og varerisiko	0	0
Valuta	0	0
BEREGINGSGRUNNLAG FOR OPERASJONELL RISIKO		
Basismetode	101 187	93 643
Ren kjernekapitaldekning i %	21,68 %	20,44 %
Kjernekapitaldekning	21,68 %	20,44 %
Kapitaldekning	21,68 %	20,44 %

NOTE 19 OPPLYSNINGER OM ANSATTE OG TILLITSVALGTE

	2017	2016
Antall ansatte	14,00	13,00
Antall årsverk	13,08	13,00
Godtgjørelse til medlemmer av styret	86	95
Godtgjørelse til representantskapet	0	6
Godtgjørelse til administrerende direktør	1 677	1 753
Pensjonsforsikring administrerende direktør	133	52

GODTGJØRELSE TIL ADM. DIREKTØR	LØNN	ANDRE BONUS	SK.PL YTELSE	PENSJON	SUM 2017	SUM 2016	LÅN
Arne Petter Oseberg	1 638	0	39	133	1 810	1 805	2 850

Slutter administrerende direktør i stillingen, vil det på gitte vilkår kunne utløse etterlønn i ett år. Lånet til adm. direktør er tatt opp i morselskapet, Landkreditt Bank AS. Utlånsbetingelsene er som for ansatte generelt.

GODTGJØRELSE TIL STYRET	HONORAR	BONUS	ANNET	PENSJON	SUM	LÅN
Ole Laurits Lønnum (styrets leder)	0	0	0	0	0	0
Jon Martin Østby	0	0	0	0	0	0
Terje Johansen	25	0	0	0	25	0
Åge Gyland	36	0	0	0	36	0
Frode Morten Dahl	25	0	0	0	25	0

UTBETALINGER FRA LANDKREDITT BANK	LØNN	ANDRE BONUS	PER. SK.PL YTELSE	PENSJON	SUM 2017	SUM 2016	LÅN
Ole Laurits Lønnum (styrets leder)	2 476	0	330	639	3 445	3 239	5 878
Jon Martin Østby	1 702	80	9	573	2 364	1 901	0
Åge Gyland	0	0	0	0	0	0	4 221

Slutter administrerende direktør i stillingen, vil det på gitte vilkår kunne utløse etterlønn i ett år. Det er foretatt avsetning i regnskapet pr 31. desember 2017 i henhold til denne avtalen.

Det er også foretatt innberetning av skattepliktig fordel ved realisasjon av aksjer i Landkreditt Finans AS.

GODTGJØRELSESORDNING I LANDKREDITT FINANS AS

Landkreditt Finans AS har etablert godtgjørelsesordning i henhold til forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner m.v. Som overordnet prinsipp skal Landkreditt Finans AS sin praktisering av godtgjørelsesbetingelser totalt sett være konkurransedyktige. Den variable godtgjørelsen skal balanseres mot selskapets risikoeksponering og kontroll slik at ikke unødig og uønsket risiko tas. Selskapets totale godtgjørelsesordninger skal være gode, enkle og forutsigbare for å bidra til en god prestasjonskultur. Godtgjørelsesordningen for Landkreditt Finans AS skal være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. I 2017 er det utbetalt variabel godtgjørelse med ca 384. Denne godtgjørelsen ble opparbeidet i 2016 og avsatt i regnskapet dette året. Den variable godtgjørelsen fordeler seg på alle ansatte med unntak av daglig leder. Tilsvarende er det avsatt variabel godtgjørelse i regnskapet for 2017 med ca 288.

NOTE 20 SPESIFIKASJON AV HOVEDPOSTER I BALANSEN GRUPPERT ETTER REPRISINGSTIDSPUNKT

EIENDELER 31. DESEMBER 2017	INNTIL 1 MND	1-3 MND.	3-12 MND.	1-5 ÅR	MER ENN 5 ÅR	UTEN FORFALL	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	639						639
Netto utlån til og fordringer på kunder	1 082 126	87					1 082 213
Sertifikater Norske stat			9 959				9 959
Varige driftsmidler						127	127
Andre immaterielle eiendeler						1 291	1 291
Sum forskuddsbet. og opptj. ikke mottatte innt.	44 142						44 142
Sum eiendeler	1 126 907	87	9 959	0	0	1 418	1 138 370
GJELD OG EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2017							
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	95 020						95 020
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		720 000					720 000
Leverandørgj., betalbar skatt, pål. kostnader etc	62 051						62 051
Utsatt skatt						12 773	12 773
Egenkapital						248 526	248 526
Sum gjeld og egenkapital	157 071	720 000	0	0	0	261 299	1 138 370
Øvrige ikke balanseførte fin. derivater	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering	969 836	-719 913	9 959	0	0	-259 881	0
Netto renteeksp. i % av ansvarlig kapital	85,20	-63,24	0,87	0,00	0,00	-22,83	0,00
Renterisiko hele balansen 1 %	808	-1 200	62	0	0	0	-329
Renterisiko i % av ansvarlig kapital	0,33	-0,48	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,13

TILSVARENDE GRUPPERING AV BALANSEN FOR 2016:

EIENDELER 31. DESEMBER 2016	INNTIL 1 MND	1-3 MND.	3-12 MND.	1-5 ÅR	MER ENN 5 ÅR	UTEN FORFALL	TOTALT
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	622						622
Netto utlån til og fordringer på kunder	1 033 870	544					1 034 413
Sertifikater Norske stat			9 945				9 945
Varige driftsmidler						196	196
Andre immaterielle eiendeler							0
Sum forskuddsbet. og opptj. ikke mottatte innt.	7 118						7 118
Sum eiendeler	1 041 610	544	9 945	0	0	196	1 052 294
Gjeld og egenkapital 31. desember 2016							
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	63 160						63 160
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		720 000					720 000
Leverandørgj., betalbar skatt, pål. kostnader etc	36 559						36 559
Utsatt skatt						11 502	11 502
Egenkapital						221 073	221 073
Sum gjeld og egenkapital	99 719	720 000	0	0	0	232 575	1 052 294
Øvrige ikke balanseførte fin. derivater	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering	941 891	-719 456	9 945	0	0	-232 379	0
Netto renteeksp. i % av ansvarlig kapital	89,51	-68,37	0,95	0,00	0,00	-22,08	0,00
Renterisiko hele balansen 1 %	785	-1 199	62	0	0	0	-352
Renterisiko i % av ansvarlig kapital	0,36	-0,54	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,16

SPESIFIKASJON AV GJELD ETTER FORFALLSTIDSPUNKT

GJELD OG EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2017	INNTIL 1 MND	1-3 MND.	3-12 MND.	1-5 ÅR	MER ENN 5 ÅR	UTEN FORFALL	TOTALT
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid			95 020				95 020
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		150 000	100 000	470 000			720 000
Leverandørgj., betalbar skatt, pål. kostnader etc	45 967	8 272	7 813				62 051
Utsatt skatt						12 773	12 773
Egenkapital						248 526	248 526
Sum gjeld og egenkapital	45 967	158 272	202 833	470 000	0	261 299	1 138 370

TILSVARENDE GRUPPERING AV BALANSEN FOR 2016

GJELD OG EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2016	INNTIL 1 MND	1-3 MND.	3-12 MND.	1-5 ÅR	MER ENN 5 ÅR	UTEN FORFALL	TOTALT
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid				63 160			63 160
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		170 000	150 000	400 000			720 000
Leverandørgj., betalbar skatt, pål. kostnader etc	16 911	8 693	10 955				36 559
Utsatt skatt						11 502	11 502
Egenkapital						221 073	221 073
Sum gjeld og egenkapital	16 911	178 693	160 955	463 160	0	232 575	1 052 294

NOTE 21 BUNDNE BANKINNSKUDD

Av bankinnskuddet er 610 bundet til dekning av skattetrekk.

NOTE 22 PENSJONER

Selskapet har etablert en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte (OTP). Pensjonsordningen tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Det er også inngått avtale om AFP- ordning for alle ansatte.

NOTE 23 OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER

Opptjente ikke mottatte inntekter består av ikke mottatte salgsbeløp leasingobjekt. Fordringene er vurdert til pålydende

NOTE 24 GARANTIER ETC

Landkreditt Finans AS har ingen garantier eller forpliktelser utover det som fremkommer i regnskapet.

NOTE 25 OPPTJENTE RENTER VED FREMTIDIGE SALG AV LEASINGOBJEKTER

Som beskrevet i note 1 er det gjennomført en estimering av fremtidige salgsgevinster av leasingobjekt. Estimeringen er foretatt utfra leasingporteføljen og bokført som leiefinansieringsinntekter i resultatregnskapet og som leiefinansieringsavtaler i balansen. I tabellen nedenfor er inntektsført beløp og opptjente renter spesifisert:

	2017	2016
Opptjente renter 01.01.	30 197	26 175
Leiefinansieringsinntekter 2017	3 000	4 022
Opptjente renter 31.12.	33 197	30 197

Det er avsatt utsatt skatt på beløpene.

NOTE 26 SERTIFIKATER - DEN NORSKE STAT

VERDIPAPIRNUMMER OG -NAVN	RISIKO- PÅLYDENDE	ANSKAFFESES- KATEGORI	BOKFØRT KOST	ANDEL VERDI	VIRKELIG BØRSNOTERT	VERDI
NO0010812472	10 000	0 %	9 972	9 959	100 %	9 959

Pr 31.12.2017 utgjør effektiv rente på investeringer i rentebærende verdipapir 0,43%. Effektiv rente er beregnet ved å ta nominell rente på investeringen korrigert for periodisering av over/underkurs. Verdipapiret er ikke gjenstand for renteregulering. Landkreditt Finans AS investerer i sertifikater som tilfredsstiller kravene i Liquidity Coverage Ratio.

NOTE 27 EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL AMORTISERT KOST

	BALANSEFØRT VERDI 2017	VIRKELIG VERDI 2017	BALANSEFØRT VERDI 2016	VIRKELIG VERDI 2016
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	720 000	725 089	720 000	720 738

For balansepostene utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til og fordringer på kunder og gjeld til kredittinstitusjoner er balanseført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Virkelig verdi estimeres ved å legge spreadtillegg til markedsrenten. Tillegget i spreaden er i henhold til markedets oppfatning av risikoen på balansetidspunktet.

Verdipapirgjeld vurdert til amortisert kost er klassifisert som finansielle instrumenter i nivå 2.

NOTE 28 EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI

KONSERNET BENYTTET FØLGENDE NIVÅINDELING VED VURDERING AV VIRKELIG VERDI

- Nivå 1: Gjelder investeringer i statspapirer og andeler i rentefond med notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Gjelder investeringer i rentebytteavtaler, obligasjoner med fortrinnsrett og egne obligasjoner hvor verdsettelse er basert på andre observerbare faktorer, enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra pris), enn notert pris (nivå 1)
- Nivå 3: Gjelder investeringer hvor verdsettelse er basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder

Landkreditt Finans AS har pr 31.12.2017 kun et statssertifikat med 0-kupong rente som er regnskapsført til virkelig verdi. Sertifikatet har forfall desember 2018 og hører hjemme i nivå 1 ved fastsettelse av virkelig verdi. Det har ikke vært noen overføring mellom nivå 1 og 2 i perioden.

IFRS 9 Finansielle instrumenter skal erstatte dagens IAS 39 Finansielle instrumenter, innregning og måling. Landkreditt Finans vil ta i bruk IFRS 9 fra 01.01.2018. Selskapet har ikke valgt å benytte tidlig anvendelse av standarden.

Nedenfor følger utdrag fra de nye regnskapsprinsippene, slik de vil lyde fra 1. januar 2018. Det vises kun regnskapsprinsipper hvor IFRS 9 medfører en endring fra dagens IAS 39.

NY NOTE 1 SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Landkreditt Finans benytter forenklet IFRS ved utarbeidelse av årsregnskapet. Regnskapet avlegges og presenteres i norske kroner. Selskapet har ikke hatt noen transaksjoner i utenlandsk valuta. Alle beløp i regnskap og noter er avrundet til nærmeste 1.000 kroner, dersom ikke annet er angitt.

Klassifisering av gjeldsinstrumenter på eiendelssiden er bestemt av selskapets forretningsmodell for håndtering av de finansielle eiendelene og de kontraktsfestede kontantstrømmene. IFRS 9 angir to klasser: Amortisert kost og virkelig verdi. Virkelig verdi deles videre inn i to kategorier: Virkelig verdi over resultatet, og virkelig verdi over totalresultatet.

FINANSIELLE EIENDELER BESTEMT REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRINGER OVER RESULTATET

Kategorien omfatter selskapets portefølje av sertifikater og obligasjoner, da de er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi.

Verdiendringer på finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi inngår i «Netto inntekt på finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi».

LÅN OG FORDRINGER

Lån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked.

Landkreditt Finans AS balansefører utlån og fordringer første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder er virkelig verdi definert til å være lik hovedstol med tillegg av påløpte renter. Nedskrivning gjøres i henhold til IFRS 9 som innebærer en tre-trinns tilnærming, der lån og fordringer går gjennom tre kategorier ettersom kredittrisikoen endrer seg.

LEIEFINANSIERING (FINANSIELL LEASING)

I henhold til IAS 17 defineres en finansiell leieavtale som en leieavtale hvor en i det vesentligste overfører alle risikoer og fordeleler forbundet med eierskap av en eiendel. Eiendomsretten kan, men behøver ikke å bli overført. Ut fra denne definisjonen klassifiseres alle selskapets inngåtte leasingkontrakter som finansielle. Slike avtaler er derfor oppført i balansen som leiefinansiering til kostpris, redusert med eventuelle forskudd og med fradrag av annuitetsmessige avskrivninger i henhold til betalingsplanen for den enkelte kontrakt.

Kontrakter med garantert restverdi (fra leverandør) avskrives til denne restverdien over kontraktens løpetid.

Avskrivningsdelen (avdraget) av terminbeløpet føres på egen konto i resultatregnskapet, men i årsoppgjøret nettes denne mot brutto leieinntekter. Netto leieinntekter består av rentedelen av terminbeløpet.

Skattemessig gjennomføres avskrivning på leasingobjektene etter saldometoden.

ANDRE FINANSIELLE EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST

Kategorien omfatter utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, som består av innskudd i banker. Dette er ment holdt til forfall, og for inndrivelse av kontraktsfestede kontantstrømmer.

MISLIGHOLD OG TAP PÅ ENGASJEMENTER

Leiefinansieringsavtaler og utlån vurderes til amortiserte verdier med unntak av tapsutsatte og misligholdte avtaler. Mislighold er definert som engasjementer som ikke betjenes som forutsatt og hvor det er gått 90 dager siden avtalt forfall. Når forfalte ubetalte terminer er eldre enn 90 dager, anses lånet/leasingavtalen som misligholdt. Nedskrivning foretas når det foreligger objektive bevis for at et engasjement har verdifall. Betalingsutsettelse av midlertidig karakter anses ikke som mislighold.

Nedskrivning på grupper av utlån beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektiv informasjon som viser at kredittrisikoen har økt etter at kreditter er bevilget, men hvor det ikke er mulig å gjennomgå engasjementer på individuell basis eller informasjonen ikke lar seg spesifisere på engasjementsnivå. Slik informasjon kan være negativ utvikling i sikkerhetsverdier, lønnsomheten i en bransje eller grupper av debitorers betalings-evne.

Individuelle nedskrivninger og nedskrivninger på grupper av utlån resultatføres som tap på utlån i den perioden de oppstår. Tilsvarende bokføres tapet i balansen over en avsetningskonto for kredittap som reduksjon av brutto utlån.

Et tap konstateres når boet er oppgjort og kravet ikke kan følges videre rettslig.

FINANSIELLE FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST

Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost balanseføres første gang til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader og med tillegg av påløpte renter. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrasket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

VURDERING AV ANDRE FORPLIKTELSER

Andre forpliktelser bokføres til nominell verdi, og reguleres ikke for rentjusteringer.

AVSETNINGER

Landkreditt Finans regnskapsfører avsetninger for eventuelle utbedringer, restruktureringer og rettslige krav når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør i form av en overføring av økonomiske ressurser og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen.

RENTEINNTEKTER OG KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og til virkelig verdi resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. Den effektive rentemetode er en metode for beregning av amortisert kost av en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse og av allokering av renteinntekt eller rentekostnad over den relevante periode. Den effektive renten er den renten som diskonterer den estimerte fremtidige kontantstrømmen over den forventede levetiden til det finansielle instrumentet.

ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Gebyrer og provisjonsinntekter inntektsføres i den perioden de er opptjent. Administrasjons- og driftskostnader kostnadsføres i den perioden de er påløpt.

KONTANTSTRØMSOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet ved bruk av indirekte metode.

NY NOTE 2 RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

KREDITTRISIKO

Kreditrisiko oppstår ved utlån, i transaksjoner med kontanter, kontantekvivalenter, investeringer i rentebærende verdipapirer samt innskudd i finansinstitusjoner. Motparter ved finanstransaksjoner er begrenset til finansinstitusjoner med høy kredittverdighet.

I henhold til IFRS 9 foretas det nedskrivning på alle tapsutsatte finansielle eiendeler fra dag 1, hvor det bokføringsmessig blir skilt mellom porteføljer som føres til virkelig verdi og amortisert kost.

Landkreditt Bank konsern har etter bestemmelsene i IFRS 9 valgt en tapsgradstilnærming for å estimere forventet kredittap.

Landkreditt har etter bestemmelsene i IFRS 9 valgt en tapsgradstilnærming for å estimere forventet kredittap. Tapsgrad i mor-

selskapet Landkreditt Bank AS er beregnet per kundesegment ved å dividere konstaterte tap (NOK) i perioden 01.01.2010–30.04.2017 med diskonert volum (NOK) i samme periode. Landbrukssegmentet (LB) viste tapsgrad lik 0,08 prosent og SMB 0,28 prosent. Landkreditt Finans opererer i de samme markedene, men nærmest uten konstaterte tap. Derfor legger de til grunn halvparten av tapsgrad estimert i banken, men slik at det benyttes 0,14 prosent på segmentet entreprenør og 0,04 prosent på landbruk og øvrige segment.

I forbindelse med levetidsberegning av forventet tap har nedbetalingsfaktor blitt beregnet per segment. Tabellene nedenfor viser gjennomsnittlig nedbetaling per år uttrykt ved gjenstående eksponering i %. Tapsgrad per segment fremgår også.

LB			ENTREPRENØR			ØVRIGE SEGMENT		
ÅR	NEDBETALINGS-FAKTOR (GJENSTÅENDE SALDO)	TAPSGRAD	ÅR	NEDBETALINGS-FAKTOR (GJENSTÅENDE SALDO)	TAPSGRAD	ÅR	NEDBETALINGS-FAKTOR (GJENSTÅENDE SALDO)	TAPSGRAD
1	100 %	0,04 %	1	100 %	0,14 %	1	100 %	0,04 %
2	80 %	0,04 %	2	80 %	0,14 %	2	80 %	0,04 %
3	60 %	0,04 %	3	60 %	0,14 %	3	60 %	0,04 %
4	40 %	0,04 %	4	40 %	0,14 %	4	40 %	0,04 %
5	20 %	0,04 %	5	20 %	0,14 %	5	20 %	0,04 %
6	0 %	0,04 %	6	0 %	0,14 %	6	0 %	0,04 %

Ovennevnte tapsgrad og nedbetalingsfaktor ligger til grunn for konsernets estimering av kreditt-tap etter IFRS 9.

Nedskrivning på utlån og fordringer går gjennom tre kategorier ettersom kredittrisikoen endrer seg.

Uavhengig av trinn blir det beregnet forventet tap på poster utenfor balansen, så som garantier og ubenyttede rammer på kreditter.

KATEGORI 1

Ved første gangs regnskapsføring beregner selskapet et dag-1 tap, tilsvarende 12 måneders forventet kredittap.

Kategori 1 omfatter alle finansielle eiendeler som ikke har en vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. Avsetningen for tap tilsvarer neste 12 måneders forventede tap. Alle lån og fordringer som ikke er overført til trinn 2 eller 3 er plassert i denne kategorien.

KATEGORI 2

Omfatter lån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene avsetter selskapet for forventet tap over hele den kontraktsfestede levetiden.

Selskapet har definert at vesentlig økning i kredittrisiko ved utlån til kunder inntreffer dersom betaling er forsinket med 60 dager eller mer, og/eller der hvor svekket betjeningsevne avdekkes i konsernets interne risikostyring og klassifiseringsmodeller.

KATEGORI 3

Består av utlån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det også for forventet tap over hele den kontraktsfestede levetiden. Selskapet har definert vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato, til å inntreffe ved overtrekk og restanser eldre enn 90 dager.

Disse lånene er presentert netto i selskapets balanse

Lån som havner i kategori 2 eller 3 kan ikke re-klassifiseres til en lavere kategori før etter minimum 3 måneder etter at de er erklært «friske» igjen. Lån med betalingslettelser medfører klassifisering i minimum kategori 2.

I tillegg til ovenfor nevnte tapsgradsberegninger foretar også selskapet en vurdering av økonomiske makrovariabler når forventet tap estimeres. Både ved justering av tapsgrad og sannsynlighetsvektet utfall kan forventet avsetning bli justert.

REGELSETT TRINN PLASSERING		NY/DAGENS RISIKOKLASSE				
		A	B	C	D	E
START RISIKO- KLASSE	A	1	2	2	2	3
	B	1	1	2	2	3
	C	1	1	1	2	3
	D	1	1	1	1	3
	E	3	3	3	3	3

Tabellen viser hvordan første gangs innregning («start risiko klasse»), sammen med dagens risiko klasse («ny risiko klasse» øverst) identifiserer hva som er vesentlig økning i kredittrisiko og respektiv plassering i trinn.

I tillegg til ovenfor nevnte tapsgradsberegninger foretar også selskapet en vurdering av økonomiske makrovariabler når forventet tap estimeres. Både ved justering av tapsgrad og sannsynlighetsvektet utfall kan forventet avsetning bli justert.

UTFALL	BESKRIVELSE	FAKTOR FOR UTFALL (%)	SANNSYNLIGHET (%)
Forventet		100	60
Pessimistisk		110	30
Optimistisk		90	10

Betydningsfulle makrovariabler er i selskapet definert som arbeidsledighet, boligpriser og styringsrente/rentebane.

BALANSEPOSTENE OG TILHØRENDE VERDIENDRINGER VED IMPLEMENTERING AV IFRS 9 ER VIST I TABELLEN UNDER:

FINANSIELLE EIENDELER	IAS 39 KATEGORI	BELØP	IFRS 9 KATEGORI	BELØP
Kontanter og fordringer på sentralbanker	Amortisert kost	0	Amortisert kost	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	639	Amortisert kost	639
Utlån til og fordringer på kunder	Amortisert kost	1.115.410	Amortisert kost	1.115.410
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	Virkelig verdi	9.959	Virkelig verdi	9.959

Det er ingen endring i klassifiseringen og målingen av finansiell gjeld. Følgende tabell avstemmer beløpene for utlån til og fordringer på kunder ihht IAS 39 og deres nye verdsettelse ihht IFRS 9.

AMORTISERT KOST UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	IAS39 31.12.2017	REKLASS- IFISERING	NY MÅLE- METODE	IFRS 9 01.01.2018
Inngående balanse under IAS39	1.115.410			
Reklassifisering til virkelig verdi		0		
Ny beregning av tap			-214	
Utgående balanse under IFRS 9				1.115.196

VIRKELIG VERDI UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	IAS39 31.12.2017	REKLASS- IFISERING	NY MÅLE- METODE*	IFRS 9 01.01.2018
Inngående balanse under IAS39	9.959			
Reklassifisering til virkelig verdi		0		
Ny beregning av tap			0	
Utgående balanse under IFRS 9				9.959

NOTE 30 KRAV MOT SELSKAPET

Det er rettet et krav knyttet til lønnskompensasjon mot Landkreditt Finans AS. Styret har vurdert innholdet og realiteten og har tilbakevist kravet.

NOTE 31 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er inngått en avtale om salg av samtlige aksjer i selskapet til BNP Paribas, Leasing Solutions.

Til generalforsamlingen i Landkreditt Finans AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Landkreditt Finans AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

(2)

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Ålesund, 30. januar 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Nils Robert Stokke
Statsautorisert revisor

Landkreditt Finans AS

Postadresse: Postboks 4014 | 6048 Ålesund

Besøksadresse: Langelandsveien 51 | 6010 Ålesund

Telefon 70 15 40 00 | Landkredittfinans.no | Org. nr. 991 809 880